

## KARTA KURSU

rok akademicki 2022/2023

**Kierunek:** Psychologia

**Tryb prowadzenia studiów:** niestacjonarny

**Stopień:** studia jednolite magisterskie

**Rok:** II

**Semestr:** IV (letni)

|                 |                                      |
|-----------------|--------------------------------------|
| Nazwa           | Psychologia różnic indywidualnych    |
| Nazwa w j. ang. | Psychology of individual differences |

|                 |                 |                    |
|-----------------|-----------------|--------------------|
| Koordynator     | dr Jacek Bielas | Zespół dydaktyczny |
|                 |                 | dr Jacek Bielas    |
| Punktacja ECTS* | 6               |                    |

### Opis kursu (cele kształcenia)

Kurs stanowi przegląd problematyki różnic indywidualnych, głównie w zakresie osobowości, inteligencji oraz stylów poznawczych. W trakcie ćwiczeń studenci zapoznawani są ze sposobami pomiaru różnic indywidualnych oraz ich metodologicznymi podstawami.

### Warunki wstępne

|              |  |
|--------------|--|
| Wiedza       |  |
| Umiejętności |  |

|       |  |
|-------|--|
| Kursy |  |
|-------|--|

## Efekty uczenia się

|        | Efekt uczenia się dla kursu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Wiedza | <b>W01.</b> Zna podstawowe kategorie psychologii różnic indywidualnych oraz ich teoretyczne podstawy. Posiada rozszerzoną wiedzę o czynnikach warunkujących powstawanie i kształtowanie się różnic indywidualnych, uwzględniając szczególne znaczenie wewnętrznej motywacji zarówno do samoaktualizacji, jak również do społecznienia i twórczego współdziałania z innymi w kształtowaniu sprzyjających warunków dla akceptacji i rozwoju tego, co jest wspólne, jak i tego, co jest indywidualną jakością jednostki ludzkiej. | K_W01, K_W04                        |
|        | <b>W02.</b> Posiada pogłębioną wiedzę na temat wiodących teorii osobowości (temperamentu i charakteru), inteligencji i stylów funkcjonowania.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | K_W04                               |
|        | <b>W03.</b> Zna podstawowe metody diagnozy zmiennych różnicowych, jest świadomy ich podłoża teoretycznego oraz ograniczeń zastosowania i interpretacji wyników.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | K_W05, K_W12                        |

|              | Efekt uczenia się dla kursu                                                                                                                                                         | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Umiejętności | <b>U01.</b> Potrafi posługiwać się podstawowymi kategoriami psychologii różnic indywidualnych oraz wskazać ich filozoficzne korzenie i antropologiczne założenia.                   | K_U04, K_U06                        |
|              | <b>U02.</b> Jest w stanie właściwie zinterpretować dane empiryczne uzyskane metodami kwestionariuszowymi i sporządzić na ich podstawie psychologiczny opis różnic indywidualnych.   | K_U07                               |
|              | <b>U03.</b> Potrafi porównać zdobytą wiedzę z ujęciami na gruncie innych jej obszarów i odnieść się do sprawy społecznych konsekwencji osiągnięć psychologii różnic indywidualnych. | K_U01, K_U02                        |

| Kompetencje społeczne | Efekt uczenia się dla kursu                                                                                                                              | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
|                       | <b>K01.</b> Jest świadomy wartości kształcenia przez całe życie i aktualizowania wiedzy branżowej.                                                       | K_K06                               |
|                       | <b>K02.</b> Posiada świadomość własnego profilu zmiennych różnicowych i sposobu ich wyrażania się w indywidualnym funkcjonowaniu w otoczeniu społecznym. | K_K05, K_K03                        |
|                       | <b>K03.</b> Wykazuje gotowość do współpracy z otoczeniem społecznym i przestrzega zasad etyki zawodowej                                                  | K_K05                               |

| Organizacja   |               |                     |  |    |  |   |  |   |  |   |  |   |
|---------------|---------------|---------------------|--|----|--|---|--|---|--|---|--|---|
| Forma zajęć   | Wykład<br>(W) | Ćwiczenia w grupach |  |    |  |   |  |   |  |   |  |   |
|               |               | A                   |  | K  |  | L |  | S |  | P |  | E |
| Liczba godzin | 20            |                     |  | 20 |  |   |  |   |  |   |  |   |
|               |               |                     |  |    |  |   |  |   |  |   |  |   |

Opis metod prowadzenia zajęć:

|                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>1) wykład problemowy,<br/> 2) wykład konwersatoryjny,<br/> 3) dyskusja związana z wykładem,<br/> 4) zajęcia warsztatowe<br/> 5) metoda tekstu przewodniego.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Formy sprawdzania efektów uczenia się

|   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |      |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|------|
| E | G | Ć | Z | P | P | P | U | R | P | E | E |      |
| - | r | w | a | r | o | o | d | e | r | g | g |      |
| l | y | i | j | a | j | j | z | r | a | z | a |      |
| e | d | c | ę | c | e | e | i | a | c | a | m |      |
| a | y | z | c | a | k | k | ą | t | a | p | i |      |
|   | d | e | i | l | t | t | w |   | s | n | n |      |
|   |   | n | a |   |   |   |   |   |   |   |   | Inne |

|     | ring | aktywne | ia w szkole | terenowe | laboratoryjna | indywidualny | grupowy | dyskusji |  | emna (esej) | ustny | pisemny |  |
|-----|------|---------|-------------|----------|---------------|--------------|---------|----------|--|-------------|-------|---------|--|
| W01 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       | X       |  |
| W02 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       | X       |  |
| W03 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       | X       |  |
| U01 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       | X       |  |
| U02 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       | X       |  |
| U03 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       | X       |  |
| K01 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       |         |  |
| K02 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       |         |  |
| K03 |      |         |             |          |               |              | X       | X        |  |             |       |         |  |

|                |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kryteria oceny | Egzamin, w formie testu jednokrotnego wyboru, obejmuje treści prezentowane na wykładzie i ćwiczeniach oraz literaturę obowiązkową. Ocena końcowa wyliczana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych na egzaminie po uzyskanym uprzednio zaliczeniu ćwiczeń. |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|       |                                                                                                   |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uwagi | Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia. |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Status psychologii różnic indywidualnych, przedmiot i cel badań.
2. Podstawowe kategorie opisu różnic indywidualnych oraz ich filozoficzne i antropologiczne korzenie.
3. Biologiczne i społeczne uwarunkowania różnic indywidualnych.

4. Osobowość jako przedmiot psychologii różnic indywidualnych.
5. Pojęcie temperamentu i główne kierunki badań cech temperamentalnych.
6. Inteligencja: definicje, teorie, uwarunkowania.
7. Psychologiczna problematyka twórczości.
8. Styl jako kategoria psychologiczna.
9. Pojęcie charakteru i jego status na gruncie psychologii różnic indywidualnych.
10. Psychologia osoby ludzkiej.

#### Tematyka konwersatoriów

- I. Spotkania 1-5: zapoznanie studentów z wybranymi metodami badania cech osobowości (temperamentu i charakteru) oraz inteligencji.
- II. Spotkania 6-10: prezentacje studentów na wybrane tematy oraz towarzyszące im dyskusje.

#### Wykaz literatury podstawowej

Strelau J. (2002). *Psychologia różnic indywidualnych*. Warszawa: Scholar, Rozdziały: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11.

Zuckerman M. (2003). „Dobre i złe humory: Biochemiczne podłoże osobowości i jej zaburzeń”. W: M. Marszał-Wiśniewska, T. Klonowicz, M. Fajkowska-Stanik (red.), *Psychologia różnic indywidualnych. Wybrane zagadnienia*, (str. 71-85), Gdańsk: GWP

Nęcka E. (2001). „Twórczość.” W: J. Strelau (red.), *Psychologia. Podręcznik akademicki* (str. 783-809), t. 2. Gdańsk: GWP.

Uchnast Z. (red.) (2013). "William Sтерна teoria charakteru: Inspiracje do empirycznej weryfikacji jej założeń." W: Z. Uchnast (red.), *Charakter: jakość osobowego działania w ujęciu teoretycznym i empirycznym* (str. 11-32), Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

#### Wykaz literatury uzupełniającej

Uchnast Z. (red.) (2013). *Charakter: jakość osobowego działania w ujęciu teoretycznym i empirycznym*. Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Seligman D. (1995). *O inteligencji prawie wszystko*. Warszawa: PWN.

Zawadzki B. (2002). *Temperament – geny i środowisko*. Sopot: GWP.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

|                                                             |                                                                                                        |     |
|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi                    | Wykład                                                                                                 | 20  |
|                                                             | Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.                                                          | 20  |
|                                                             | Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym                                                      | 0   |
| liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi    | Lektura w ramach przygotowania do zajęć                                                                | 40  |
|                                                             | Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu | -   |
|                                                             | Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)                                | 30  |
|                                                             | Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia                                                                   | 40  |
| Ogółem bilans czasu pracy                                   |                                                                                                        | 150 |
| Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika |                                                                                                        | 6   |